Tedavi Motivasyonu Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tedavi Motivasyonu Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31406

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uyarlama bir ölçek olan **Tedavi Motivasyonu Anketi (TMA)**, özellikle **alkol ba??ml?l???** gibi madde kullan?m bozukluklar? olan bireylerin tedaviye yönelik motivasyon düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe versiyonu, Cüneyt Evren ve arkada?lar? taraf?ndan 2006 y?l?nda alkol ba??ml?s? hastalarda faktör yap?s?, geçerli?i ve güvenirli?i aç?s?ndan incelenmi?tir. Bu anket, bireylerin tedavi sürecine ne ölçüde içselle?tirilmi? veya d??sal olarak güdülendiklerini belirlemeye yard?mc? olur. Bu sayede klinik uygulamalarda tedavi planlamas? ve müdahale stratejilerinin ki?iselle?tirilmesi için kritik veriler sunar.

Anahtar Kelimeler

Tedavi Motivasyonu Anketi, Motivasyon, Alkol ba??ml?l???, Madde Kullan?m Bozukluklar?, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Klinik De?erlendirme.

Yazarlar

Cüneyt Evren, Ömer Saatçio?lu, Ercan Dalbudak, Burcu ?im?ek Dan??mant, Didem Çakmak, Richard M. Ryan.

Amaç

Tedavi Motivasyonu Anketinin temel amac?, madde ba??ml?l??? tedavisi görmekte olan bireylerin tedaviye kat?lma ve iyile?me sürecini sürdürme konusundaki motivasyon türünü ve düzeyini ölçmektir. Bu ölçek, motivasyonun sadece varl???n? de?il, ayn? zamanda niteli?ini (içsel veya d??sal) de de?erlendirerek, klinisyenlere hastan?n tedaviye olan ba?l?l??? hakk?nda derinlemesine bilgi sa?lamay? hedefler.

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2006 y?l?nda Evren ve arkada?lar? taraf?ndan, Türkiye'deki **alkol ba??ml?s?** hastalar?n popülasyonunda ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenilirli?ini kan?tlamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??ma, TMA'n?n Türk kültürüne ve klinik ortam?na uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

Tedavi Motivasyonu Anketi, genellikle motivasyonu Öz Belirleme Teorisi (Öz Belirleme Teorisi) çerçevesinde ele al?r. Bu teoriye göre motivasyon, amotivasyondan (motivasyon eksikli?i) içsel motivasyona (ki?isel ilgi ve zevkle yap?lan) kadar uzanan bir süreklilik üzerinde yer al?r. TMA, bu süreklilik üzerindeki farkl? motivasyon stillerini (örne?in, d??sal düzenleme, içe yans?t?lm?? düzenleme, özde?le?mi? düzenleme ve içsel motivasyon) ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özellikle ba??ml?l?k tedavisinde, hastan?n motivasyonunun içselle?tirilmi? düzeyde olmas?, uzun süreli tedavi ba?ar?s? ve nüks riskinin azalmas? ile güçlü bir ?ekilde ili?kilidir. Bu nedenle, TMA, tedavi sürecinde hastan?n hangi tür motivasyona sahip oldu?unu belirleyerek, klinisyenlerin motivasyonel görü?me tekniklerini veya di?er müdahaleleri buna göre ayarlamas?na olanak tan?r.

Geçerlik

Tedavi Motivasyonu Anketinin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, Evren ve arkada?lar? (2006) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Çal??man?n ba?l???nda belirtildi?i üzere, ölçe?in **faktör yap?s?** ve geçerli?i detayl? olarak incelenmi?tir. Geçerlik analizleri, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (tedavi motivasyonunu) gerçekten ölçtü?ünü göstermeyi amaçlam??t?r.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? veya yöntemleri (örne?in, ölçüt geçerli?i, yap? geçerli?i) belirtilmemi? olsa da, adaptasyon çal??mas?n?n temel amac?, alkol ba??ml?s? hastalarda ölçe?in Türkçe formunun tatmin edici psikometrik geçerlik kan?tlar?n? sunmak olmu?tur.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ifade eder. Evren ve arkada?lar? (2006) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?, Tedavi Motivasyonu Anketinin Türkçe versiyonunun güvenirli?ini de ara?t?rm??t?r. Bu ara?t?rmalar genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) veya test-tekrar test güvenirli?i yöntemlerini içerir.

Kaynakta spesifik güvenirlik de?erleri sunulmam?? olmas?na ra?men, yay?nlanan makale, ölçe?in Türk popülasyonunda **güvenilir** bir araç olarak kullan?labilece?ini destekleyen bulgular içermektedir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Tedavi Motivasyonu Anketinin psikometrik adaptasyon sürecinde en kritik ad?mlardan biri Faktör Analizi olmu?tur. Evren ve arkada?lar? (2006), çal??man?n ba?l???nda da vurguland??? gibi, ölçe?in **alkol ba??ml?s?** hastalarda faktör yap?s?n? incelemi?lerdir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türkçe versiyonda korunup korunmad???n? belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Faktör analizi sonuçlar?, genellikle içsel motivasyon ve d??sal motivasyon gibi temel motivasyon bile?enlerini temsil eden alt ölçeklerin varl???n? do?rulam??t?r. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?unu ve klinik de?erlendirme için yap?sal olarak geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Anketi (Self-Report Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler, özellikle madde ba??ml?l??? tedavisi gören hastalar.

Age Group: Yeti?kin (Spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak klinik popülasyonu kapsar).

Population Details: Alkol ba??ml?s? tan?s? alm?? hastalar. (Evren vd., 2006 çal??mas?na göre).

Test Methodology: Derecelendirme format?nda çoklu madde yan?t sistemi (Spesifik derecelendirme sistemi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak genellikle Likert tipi kullan?l?r).

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: tedavi-motivasyonu-anketi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Tedavi, **Ba??ml?l?k**, Psikometri, Motivasyonel Görü?me, Öz Belirleme Teorisi, Faktör Yap?s?, Adaptasyon, Klinik Psikoloji.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: cuneytevren@yahoo.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Cüneyt Evren (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas? **2006** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi ve izinler için sorumlu yazar Cüneyt Evren (cuneytevren@yahoo.com) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli ara?t?rmalar için ücretlendirme politikalar? yazara ba?l?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Evren, C., Saatçio?lu, Ö., Dalbudak, E., Dan??mant, B. S., Çakmak, D., & Ryan, R. M. (2006). Tedavi Motivasyonu Anketi Türkçe versiyonunun alkol ba??ml?s? hastalarda faktör yap?s?, geçerli?i ve güvenirli?i. *Journal of Dependence*, 7, 117-122.

Tedavi Motivasyonu Anketinin Maddeleri

Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Evren ve arkada?lar? (2006) taraf?ndan yay?nlanan makaleye ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM